

тисяч осіб. Лише з липня починається зменшення цього показника – до 506 тисяч, і в серпні – до 474 тисяч.

Як зазначає Державна служба статистики України кількість зайнятого населення віком від 15 до 70 років у середньому за 2020 рік порівняно з 2019 роком зменшилася на 672 тис. осіб та становила 15,9 млн осіб. Рівень зайнятості населення скоротився від 51,7 до 49,9%.

За відомими статистичними даними відсоток зайнятого населення сьогодні складає 49,2% (15,6 млн осіб). Тобто спостерігається погіршення ситуації.

Також варто додати, що паралельно з ростом рівня безробіття зменшувався рівень середньої зарплати – так у березні 2020 середня зарплата була 11 446 грн, а у квітні - вже 10430 грн. На початку 2021 року середня номінальна зарплата була в районі 12,5 тисяч грн. У липні рівень зарплати піднявся до 14 345 грн. За серпень 2021 року індекс реальної зарплати зріс на +10,9% щодо серпня 2020 року.

Тобто можна зробити висновок, не зважаючи на зростання номінальної заробітної плати, рівень зайнятості населення все ще не наближається до показників 2019 року. Таким чином спостерігається криза й як висновок – наявна статистика показує, що потрібні нові напрямки розвитку українського ринку праці, а також його оптимізація в майбутньому.

Данілова А.Є.

Науковий керівник: Губанова Н. Н.

НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМА ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ: РЕАЛІЇ В УКРАЇНІ

Тіньова економіка, як специфічна господарська діяльність, що знаходиться за межами видимості системи державного регулювання, а отже й оподаткування та нагляду, є досить серйозною проблемою для розвитку економіки. За своєю суттю це явище є руйнівною силою для економічного зростання держави. Тому

важливим завданням є розробка програми детінізації в країні. Для здійснення цієї визначальної для економіки мети, важливим завданням є саме розуміння стану та максимально можливе відстеження тенденцій тіньової економіки країни, що доводить незаперечну актуальність даного питання.

На жаль, на сьогоднішній день Україна є державою зі значним рівнем тіньової економіки. Через велику частку тінізації країна щорічно втрачає близько 700-800 млрд. грн., тобто тільки за минулі десять років загальне значення становило десятки трильйонів гривень.

За попередніми розрахунками Мінекономіки, рівень тіньової економіки у січні-червні 2021 року порівняно з відповідним періодом 2020 року не зазнав значних змін і становив 31% від обсягу офіційного ВВП. Незмінність ситуації у порівнянні з минулим роком свідчить про акліматизацію суб'єктів-учасників «тіньової частки» в умовах усталених обмежень та можливе підтвердження припущення про вироблення ними нових каналів тіньової діяльності. Також, оцінюючи наявну ситуацію, що склалася на фоні глобальної проблеми, утримання високого рівня тіньової економіки наразі спричинено доволі виправданим бажанням суб'єктів господарювання не допустити втрати активів в умовах «коронакризи», яка створює середовище невизначеності для бізнесу.

За даними Міністерства економіки України, два методи оцінки тіньової економіки засвідчили збільшення рівня «тіні» при зіставленні з відповідними показниками січня-червня 2020 року. Електричний метод затвердив зміну на 2 відсоткові пункти, тобто підвищення до 28% від обсягу ВВП. За монетарним методом було визначено зростання у розмірі 2 відсоткових пунктів, що означає оціночне збільшення тіньової економіки до 33% від обсягу офіційного ВВП. Інші два методи вказали на зниження рівня тіньової економіки. Відповідно орієнтуючись на значення, що, як зазначалося Міністерством, були здобуті методом «витрати населення – роздрібний товарооборот і послуги», зміна відбулася у розмірі 2 відсоткових пунктів, що окреслює зменшення рівня «тіні» до 23% від обсягу офіційного ВВП. Метод збитковості підприємств показав

скорочення тіньової частки на 10 відсоткових пунктів, тобто до 22% від обсягу офіційного ВВП.

Висновки. У дослідженні було розглянуто проблеми рівня "тіні" в економіці України та його змін станом на останній рік. Аналіз зібраних даних на практиці дає подальшу можливість розробки відповідної програми щодо поліпшенні бізнес-клімату та прийняття рішень в області регулювання і шляхів зменшення рівня тіньової економіки України.

Довгаль В. О.

Науковий керівник: Грицаєнко Г.І.

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сучасному етапі розвитку економіки, в умовах глобалізації та інтеграції об'єктивною необхідністю стає інноваційний розвиток аграрного підприємництва. Особливої актуальності це питання набуває внаслідок того, що в національній економіці України аграрне виробництво є винятково важливою ланкою, яка визначає не тільки продовольчу безпеку держави, але й соціально-економічний стан суспільства в цілому.

Інноваційний розвиток аграрного підприємництва поєднує технологічне оновлення й переозброєння галузі у відповідності до міжнародних стандартів, зростання інвестицій в аграрну сферу, розширення асортименту та покращення якості продовольчих товарів, нарощування експортного потенціалу й підвищення рівня конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на світових ринках тощо.

Вважаємо, що «... для розвитку національної економіки в цілому та аграрного виробництва зокрема потрібні значні інвестиції, для обґрунтування доцільності яких необхідно брати до уваги еколого-соціо-економічні критерії – тобто,